

Zorunlu Karşılıklara İlişkin Basın Duyurusu

27 Kasım 2020, Sayı: 2020-71

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini artırmak için zorunlu karşılık düzenlemesinde değişikliğe gitmiştir.

19 Kasım 2020 tarihli [Para Politikası Kurulu Kararı](#) ile şeffaflığı, öngörülebilirliği ve para politikasının etkinliğini artırmak amaçlarıyla likidite yönetimi operasyonel çerçevesinde değişikliğe gidilerek kısa vadeli fonlamanın tamamının politika faizinden yapılmasına karar verilmiş, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda politika faizi artırılarak parasal sıkılaştırma gerçekleştirilmiştir.

Bu defa parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini artırmak amacıyla sade bir zorunlu karşılık sistemine geçilmesine karar verilmiştir. Buna göre;

- Reel kredi büyümesine göre farklılaşan zorunlu karşılık ve faiz/nema oranları uygulamasının yürürlükten kaldırılmasına,
- Zorunlu karşılık ve faiz/nema oranlarının tüm sektör için aynı oranlar üzerinden uygulanmasına,
- Bu doğrultuda Türk lirası ve yabancı para zorunlu karşılık oranlarının aşağıdaki şekilde belirlenmesine,
- Türk lirası cinsinden zorunlu karşılıklara ödenen faiz/nema oranının tüm sektör için yüzde 12 olarak uygulanmasına,
- ABD doları cinsinden mevduat/katılım fonu yükümlülükleri için tesis edilen zorunlu karşılıklara yüzde 1,25 olarak uygulanan komisyon oranının yüzde 0 olarak belirlenmesine

karar verilmiştir.

Türk Lirası Zorunlu Karşılık Oranları		
Mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu hariç)		
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar ve 3 aya kadar (3 ay dâhil) vadeli	%6	
b) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli	%4	
c) 1 yıla kadar vadeli	%2	
ç) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%1	
Müstakrizlerin fonları		%6
Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil)		
a) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%6	
b) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%3,5	
c) 3 yıldan uzun vadeli	%1	

Yabancı Para Zorunlu Karşılık Oranları	
Mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç)	
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	%19
b) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%13
Kıymetli maden depo hesapları	
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	%22
b) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%18
Müstakrizlerin fonları	%19
Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil)	
a) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%21
b) 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli	%16
c) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%11
ç) 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli	%7
d) 5 yıldan uzun vadeli	%5

Yapılan bu değişikliklerle, rezerv opsiyon kullanım oranlarının aynı seviyede kalması halinde, sistemin zorunlu karşılık tesislerinin yaklaşık 12,3 milyar Türk lirası ve 5,7 milyar ABD doları karşılığı döviz ve altın cinsinden artması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, faiz/nema ve komisyon oranlarında yapılan değişiklikler sonucunda aracılık maliyetleri azalacaktır.

Faiz/nema ve komisyon oranlarında yapılan değişiklikler, 27 Kasım 2020 tesis tarihinden; Türk lirası ve yabancı para zorunlu karşılık oranlarına ilişkin değişiklikler ise tesisi 25 Aralık 2020 tarihinde başlayacak olan 11 Aralık 2020 tarihli yükümlülük döneminden itibaren geçerli olacaktır.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.

İletişim

Ayrıntılı bilgi için basin@tcmb.gov.tr e-posta adresine elektronik posta gönderilebilir.